

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ 5692
วันที่ 6 มิ.ย. 2561
เวลา 13.38 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๖๖๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ สว(สนช) ๐๐๐๓/๔๐๐๔ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ด่วนที่สุด ที่ ปช ๐๐๒๘/๐๒๓๓
ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑
๒. สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ด่วนที่สุด ที่ ปช ๐๐๒๘/๐๔๓๔
ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ตามที่ได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้เสนอรายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ รับทราบรายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งรายงานในเรื่องนี้ จำนวน ๗๕๐ ชุด ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

กลุ่มงานกระตุ้มการ
รับที่ ๒๗ / ๒๕๖๑
วันที่ ๖ มิ.ย. ๒๕๖๑
เวลา ๑๕.๐๕ น.
งานจัดการประชุม

(นายธีระพงษ์ วงศ์ติวะวิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๓๗๓/๖๒ วันที่ ๖ มิ.ย. ๖๑
เวลา ๑๕.๕๘ ส่ง ก.ร. ๖๒๖
๖๒๖ สำนักการประชุม

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๒ (เกรียงศักดิ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/แจ้งมติกรม/003)

กลุ่มงานระเบียบและการประชุมวุฒิสภา
รับที่ ๖๘๕ / ๖๓๖๑
วันที่ ๖ มิ.ย. ๖๑ เวลา ๑๕.๓๐
สำนักการประชุม

ด่วนที่สุด

ที่ ปช ๐๐๒๘/ ๐๒๓๓

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนนนทบุรี อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ...

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๔๑๘๑๓ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ครั้งที่ ๑ ในวันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือติดตามเร่งรัดผลการ
พิจารณาหรือผลการดำเนินการในภาพรวมเกี่ยวกับแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกต
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... แล้วแจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบโดยด่วน
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ป.ป.ช. ขอเรียนว่า ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ... นั้น
ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....
ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ได้มีการเสนอและนำข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ....
มาเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ด้วย ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และในการพิจารณายังได้เชิญผู้แทนของศาล
อัยการ ตำรวจ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาร่วมชี้แจงแสดงความคิดเห็นด้วย ซึ่งขณะนี้ร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ได้ผ่านการ
พิจารณาในวาระที่ ๓ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว ดังนั้น
จึงขอสรุปผลการพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... ที่เกี่ยวข้องกับร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ดังนี้

๑. การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินกรณีร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา
๑๐ (๑) และมาตรา ๔๕ ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... มีการบัญญัติไว้แตกต่างจากมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งตามมาตรา ๓๓

/ รวมถึง...

รวมถึงการยื่นคำร้องกรณีมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติสืบเนื่องจากการเปรียบเทียบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วย ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าการดำเนินคดีร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา ๑๐ (๑) หมายความว่ารวมถึงการยื่นคำร้องกรณีมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ จึงควรกำหนดบทบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ให้ชัดเจนว่าการดำเนินคดีร่ำรวยผิดปกตินั้นหมายความว่ารวมถึงการยื่นคำร้องกรณีมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติสืบเนื่องจากการเปรียบเทียบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

ขอเรียนว่า ตามบทนิยาม มาตรา ๔ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ได้กำหนดเพิ่มเติมให้ชัดเจนตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ แล้ว ซึ่งระบุคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมายสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ รวมทั้งกรณีมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติสืบเนื่องจากการเปรียบเทียบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

๒. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... มาตรา ๒๓ กำหนดให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีความอำนาจฟ้องคดีอาญา โดยในส่วนของอำนาจฟ้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนด แตกต่างจาก มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดลำดับขั้นตอนรวมถึงตัวผู้มีความอำนาจฟ้องคดีก่อนหลังไว้ชัดเจน โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีอำนาจฟ้องคดีได้ต่อเมื่ออัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่อาจหาข้อยุติร่วมกันเกี่ยวกับการฟ้องคดี ซึ่งหลักการเดิมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ น่าจะเป็นหลักการที่เหมาะสมกว่า ดังนั้น ในชั้นพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ควรกำหนดให้อัยการสูงสุดเป็นผู้มีความอำนาจฟ้องคดีในลำดับแรก โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีอำนาจฟ้องคดีต่อเมื่ออัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่อาจหาข้อยุติร่วมกันเกี่ยวกับการฟ้องคดี

ขอเรียนว่า ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ ได้กำหนดลำดับขั้นตอนของผู้มีความอำนาจฟ้องไว้ชัดเจนตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ แล้ว กล่าวคือ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติลงความเห็นเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ มีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็น พร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิมติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป และเมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีอาญาตามมาตรา ๗๖ ไว้แล้ว ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวน ส่วนในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนการไต่สวนยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยระบุข้อไม่สมบูรณ์ให้ครบถ้วนในคราวเดียวกัน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ในกรณีนี้ให้อัยการสูงสุดและ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งคณะกรรมการร่วมฝ่ายละเท่ากัน โดยมีผู้แทนจากแต่ละฝ่ายไม่เกินฝ่ายละห้าคน ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ รวมทั้งดำเนินการอื่นใดให้สำนวนการไต่สวนครบถ้วนสมบูรณ์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับแต่งตั้ง เพื่อส่งให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อไป ในกรณีที่คณะกรรมการร่วมไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะยื่นฟ้องคดีเองก็ได้ แต่ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นควรฟ้องคดี คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความ แต่ต้องไม่ช้ากว่าเก้าสิบวันนับแต่วันที่หาข้อยุติไม่ได้

๓. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... มาตรา ๒๔ ได้กำหนดให้การฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำความผิดเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งอยู่ในอำนาจศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้ศาลรับพิจารณาและพิพากษาข้อหาความผิดบทอื่นไว้ด้วย และการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำความผิดหลายกรรมแม้บางกรรมไม่ใช่ความผิดที่อยู่ในอำนาจศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่มีความเกี่ยวเนื่องกับความผิดที่อยู่ในอำนาจศาลสามารถใช้มาตรา ๘ ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... ประกอบมาตรา ๒๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญารับคดีความผิดเกี่ยวเนื่องนั้นไว้พิจารณาก็ได้ แต่ในส่วนการไต่สวนคดีความผิดหลายกรรมที่บางกรรมมีความเกี่ยวเนื่องกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ยังไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนกรณีดังกล่าวไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น หากประสงค์ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนคดีที่เป็นการกระทำความผิดหลายกรรมที่มีความเกี่ยวเนื่องกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ก็จำเป็นต้องกำหนดบทบัญญัติที่รองรับในเรื่องนี้ไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ด้วย

ขอเรียนว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... มาตรา ๓๐ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดเพิ่มเติมให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนคดีที่เป็นการกระทำความผิดหลายกรรมที่มีความเกี่ยวเนื่องกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ แล้ว ซึ่งมาตรา ๓๐ วรรคสอง ระบุว่า “ในการดำเนินคดีตามมาตรา ๒๘ (๑) (๒) และ (๔) ให้ใช้บังคับกับการดำเนินการในคดีที่มีการกระทำความผิดเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและ บทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ (๑) (๒) และ (๔) และคดีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกันและความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการในคราวเดียวกันด้วย” และมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง ระบุว่า “เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้”

๔. การที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ กำหนดให้การยื่นฟ้องคดีต่อศาลของอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีที่ไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหาศาลในวันฟ้อง ต้องมีหลักฐานแสดงต่อศาลว่าได้เคยมีการออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาแล้วแต่ยังไม่ได้ตัวมา จะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

โดยเฉพาะกับการฟ้องคดีของอัยการสูงสุดที่มีระยะเวลาพิจารณาสำนวนนับแต่ได้รับเรื่องต่อจาก คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนข้างจำกัดประกอบกับอัยการสูงสุดไม่มีโอกาสทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ พฤติการณ์ที่ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาก่อนวันยื่นฟ้องได้เลย ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ควรกำหนดกระบวนการขั้นตอนการออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาไว้ตั้งแต่ในชั้นการพิจารณาของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้มีหน้าที่ร้องขอต่อศาลให้ออกหมายจับและแนบ สำเนาหมายจับมาในสำนวนการไต่สวนที่ส่งให้อัยการสูงสุด

ขอเรียนว่า ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... มาตรา ๗๘ ประกอบมาตรา ๓๙ ได้กำหนดกระบวนการขั้นตอนของการยื่น ฟ้องผู้ถูกกล่าวหา และการออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาไว้ตั้งแต่ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ แล้ว ซึ่งมาตรา ๗๘ ระบุว่า “ในการยื่นฟ้องคดีต่อศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูก กล่าวหา มาศาลในวันฟ้องคดีเว้นแต่ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกควบคุมตัวอยู่ก่อนแล้วตามมาตรา ๓๙ ให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้พนักงานสอบสวนนำตัวบุคคลดังกล่าวมาศาลในวันฟ้อง คดี ในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคหนึ่งแล้วแต่ผู้ถูกกล่าวหา ไม่มาศาลโดยไม่แจ้งเหตุต่อศาล อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่อัยการสูงสุด คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายมีอำนาจขอให้ศาลออกหมายจับได้” และมาตรา ๓๙ ระบุว่า “ในระหว่าง การไต่สวน หรือเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลว่าผู้ใดกระทำความผิดและความผิดนั้นมีโทษทางอาญา หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาจะหลบหนีให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายมีอำนาจดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้”

๕. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... ไม่ได้กำหนดเรื่องระยะเวลาการพิจารณาสำนวนการไต่สวนในชั้นอัยการ สูงสุดไว้ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ ได้กำหนดเรื่องระยะเวลาการพิจารณาสำนวนการไต่สวนในชั้นอัยการสูงสุดว่าต้องยื่นฟ้องคดี ภายในสามสิบวัน นับแต่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวเป็นขั้นตอนก่อนการฟ้อง คดีและจะนำไปบัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่การที่กำหนดให้อัยการสูงสุดต้องยื่นฟ้องคดีภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ถือว่าเป็นกรอบระยะเวลาที่สั้นเกินไปไม่ควรสอดคล้องกับพยานหลักฐานและเอกสารต่างๆ ในสำนวนของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีจำนวนมาก ดังนั้น ในชั้นพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ควรกำหนดกรอบระยะเวลายื่นฟ้องคดีของอัยการสูงสุด ไว้ที่เก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเหมาะสมกว่า

ขอเรียนว่า ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... มาตรา ๗๗ ได้มีการขยายกรอบระยะเวลาการยื่นฟ้องคดีของอัยการสูงสุด จากเดิมที่ต้องยื่นฟ้องคดีภายใน ๓๐ วัน เป็น ๑๘๐ วัน แล้ว ซึ่งมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง ระบุว่า “เมื่ออัยการ สูงสุดได้รับสำนวนคดีอาญาตามมาตรา ๗๖ ไว้แล้ว ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในหนึ่งร้อยแปดสิบบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวน”

๖. กระบวนการริบทรัพย์สินตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ รวมถึงการบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลซึ่งต้องชำระเงินตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้อาจมีผลกระทบต่อบุคคลภายนอกซึ่งสุจริตและเสียค่าตอบแทนในการได้มาซึ่งทรัพย์สินนั้น เช่น การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้นำเงินที่ได้มาจากการทุจริตต่อหน้าที่ไปสร้างสิ่งปลูกสร้าง (ที่พักอาศัย) เพื่อนำออกจำหน่ายหรือขายแก่บุคคลภายนอก โดยบุคคลภายนอกไม่ทราบว่าเงินที่นำมาก่อสร้างสิ่งปลูกสร้าง นั้นเป็นเงินที่ได้มาจากการทุจริตต่อหน้าที่จึงได้เข้าทำสัญญาซื้อขายและมีการชำระเงินไปแล้วทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งสิ่งปลูกสร้างในกรณีนี้จะต้องถูกริบ หรือถูกยึดหรืออายัดเพราะถือว่าเป็นทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใดๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ได้มาจากการกระทำความผิด ดังนั้น จึงควรมีการบัญญัติมาตรการการคุ้มครองบุคคลภายนอกที่สุจริตและเสียค่าตอบแทนซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากคำสั่งริบ หรือยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ในทำนองเดียวกับมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....

ขอเรียนว่า ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ได้มีการพิจารณากระบวนการริบทรัพย์สิน ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญแล้ว ซึ่งมีการบัญญัติไว้ในมาตราดังต่อไปนี้

มาตรา ๘๓ ระบุว่า “ในการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบเนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณีอาจร้องขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองริบทรัพย์สินดังต่อไปนี้ เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

(๑) ทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาโดยมิชอบ

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นกระทำความผิด

(๔) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) หรือ (๓)”

(๕) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๓) หรือ (๔)”

มาตรา ๘๔ ระบุว่า “เพื่อประโยชน์ในการร้องขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองริบทรัพย์สินตามมาตรา ๘๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินนั้นในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ทรัพย์สินนั้นมา หรือมูลค่าของทรัพย์สินนั้น ในขณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดแล้วแต่ว่ามูลค่าในขณะใดจะมากกว่ากัน และขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสั่งให้ชำระเงินหรือสั่งให้ริบทรัพย์สินอื่นของผู้กระทำความผิดตามมูลค่างกล่าวได้ ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งริบทรัพย์สินเนื่องจากการกระทำความผิด แม้คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด ให้เลขาธิการมีอำนาจเก็บรักษาและ

จัดการทรัพย์สินดังกล่าวจนกว่าคดีถึงที่สุด หรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำสั่งเป็นอย่างอื่น”

มาตรา ๘๕ ระบุว่า “การเก็บรักษาและการจัดการทรัพย์สินตามมาตรา ๖๙ และมาตรา ๘๔ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในกรณีที่ทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งไม่เหมาะสมที่จะเก็บรักษาไว้ หรือหากเก็บรักษาไว้จะเป็นภาระแก่ทางราชการมากกว่าการนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เลขาธิการอาจสั่งให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทรัพย์สินนั้นไปดูแลและใช้ประโยชน์โดยมีประกันหรือหลักประกันหรือให้นำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาด หรือนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการแล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบก็ได้

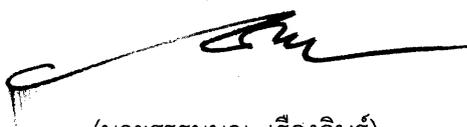
การให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์ การนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาดหรือการนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ของทางราชการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ถ้าความปรากฏในภายหลังว่า ทรัพย์สินที่นำออกขายทอดตลาดหรือที่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการตามวรรคสอง มีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดให้คืนทรัพย์สินนั้นพร้อมทั้งชดใช้ค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพตามจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ถ้าไม่อาจคืนทรัพย์สินได้ ให้ชดใช้ราคาทรัพย์สินนั้นตามราคาประเมินได้ในวันที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือตามราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสิน ในจำนวนเงินที่ได้รับคืนหรือชดใช้ราคา แล้วแต่กรณี

การประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพตามวรรคสี่ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธรรมนุญ เรืองดิษฐ์)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช

สำนักกฎหมาย (นายไสว ไชยแสง)

โทร ๐ ๒๕๒๘ ๔๙๒๔

โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๙๒๕